

zelf Scholten gezeten in een grooten stoel. Hij begon — met een buiging. De aanvang was stootend — afgebroken — zoekend. De spreker had te strijden met lichaamsspijn. Maar weldra werd het lichaam overwonnen door den geest. In de voordracht kwam gang. De een voor, de ander na, lei de pen neer, om door het schrijven niet te worden gestoord in het luisteren. In den geleerde kwam de artist boven. Het afgetrokkene werd concreet. De gedachten werden beelden. De geestige ader begon te vloeien. Soms barstte onder de hoorders een luid gelach uit. Dan verloor het gelaat van den spreker iets van zijne gestrengheid, maar dit niet langer dan voor een oogenblik. Voort ging het weder, verder en dieper. En eindelijk, wanneer het onderwerp behandeld was, dikwijls nadat de tijd reeds lang was verstreken, — werden de aantekeningen ter zij geschoven en zonk Scholten in zijn zetel. Maar het einde was nog niet daar, dat wist men. Langzamerhand kwam al wat in zijn ziel woonde in spanning. Het allerhoogste verrees voor zijn blik. Met Oosterschen gloed, dikwijls met woorden van Da Costa, bezegelde hij wat hij had verklaard. Dan verlieten we, met een buiging, die iets anders was dan bewijs van beleefdheid, aangegrepen door het gehoorde, het heiligdom van den geliefden Leermeester.

Nu en dan vereenigde Scholten eenigen onzer aan zijn disch. Dat waren gezellige uren. Als drie centra waren daar Scholten, zijne Echtgenoot en Dochter gezeten en tusschen hen in, naar alphabethische orde, de gasten. Daar hebben wij van den Meester, daar hebben wij van Mevrouw en Mejuffrouw Scholten geleerd hoe een gezellige maaltijd te maken is tot een kunstwerk. Alles was er geest en leven. Om vlogen de uren. Zoolang wij leven blijft onze eerbiedige erkentelijkheid.

En wanneer de maaltijd geëindigd was, verzamelde de gastheer zijn studenten om zich op de studeerkamer. Daar schaarden wij ons om de porceleinen kachel. Dan bood hij ons zijn beste cigaren aan en verhaalde ons van zijn leven. Hoe hij slechts een tweeden graad had behaald op zijn candidaats-examen; hoe hij, uitgetrokken naar België, des nachts op wacht staande, zich den tijd had gekort door het reciteeren van Homerus' verzen; hoe hij had gearbeid te Meerkerk als predikant; den kerkeraad met afdoende bewijzen een opinie had gegeven omtrent den vrijen wil; te Franeker zijn Wartburg had gehad; hoe hij begon met zelf de vraagstukken te onderzoeken en daarna eerst de boeken over die vraagstukken lezen ging — al hetwelk te herdenken mij vervult met een weemoed, die mij het verder beschrijven onmogelijk maakt. Die heerlijke uren zijn voorgoed voorbij — maar wij bewaren ze in ons hart als heerlijke herinneringen, machtig om te troosten wanneer het leven ervaringen geeft van anderen aard.

Scholten was een groot man. En van de grootheid zijns karakters kan wel niet beter worden gewaagd dan zooals het is gedaan door zijn leerling en ambtgenoot Rauwenhoff: „Scholten kon niet tegen argumenten”. Wat